

mumsgrænse; vi mente at maatte vide, hvor højt man maa gaa op, idet man burde opretholde Karakteren af et Husmandsbrug. Der blev i Forbindelse hermed spurgt om, hvad der skulde forstaaes ved et Husmandsbrug, men der var ingen, der gav noget fyldestgørende Svar derpaa.

Ændringsforslag Nr. 10 foreslaar, at andet Stykke af § 9 udgaar. Vi har ikke kunnet gaa med til dette Ændringsforslag, fordi det, som det er blevet sagt, vil betyde en Forringelse af Statens Pantesikkerhed, naar de $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Laaneværdi ikke blot skal beregnes af Jord og Bygninger, men ogsaa af Besætning; thi Pant i Besætning frembyder kun en ringe Sikkerhed, det ser vi desværre ofte, naar det gaar tilbage for en Ejendom, idet der ingen Besætning er, naar Ejeren forlader Ejendommen. Naar vi ikke har villet gaa med til Ændringsforslaget, betyder det dog ikke, at vi vil stemme imod det, men vi vil blot intet Ansvar have i denne Retning, vi har ikke ønsket, at det, naar der sker en eller anden Kalamitet, skal kunne siges, at vi er meddelagtige i den. De, som har stillet Ændringsforslaget, og den højtærede Landbrugsminister, som er gaaet med til det, maa tage Ansvaret for det; vi vil, som sagt, intet have.

Ændringsforslag Nr. 11 skyldes vistnok en Misforstaaelse. Det gaar ud paa, at hvis der paahviler en Ejendom Grundbyrder; skal disses Kapitalværdi ikke, som der staaer i Lovforslaget og i den nugældende Lov, fradrages Statslaanet, men Laaneværdien. Det virkelige Forhold er dog det, at den skal fradrages begge Dele, saaledes forstaaer jeg det da, thi fradrages den ikke det ene Sted, fremkommer der et Misforhold det andet Sted. Jeg skal tage et Eksempel. Et Statshusmandsbrug maa efter den nugældende Lov repræsentere en Laaneværdi af 6,500 Kr. Hvis nu Jorden har kostet 3000 Kr. og Bygningerne 2,850 Kr., udgør dette altsaa de $\frac{9}{10}$ 5,850 Kr., hvilket er Laanesummen. Men dersom der er Grundbyrder paa denne Ejendom, lad os sige paa 1000 Kr., hvilket giver 40 Kr. i aarlig Afgift, saa er Ejendommen 1000 Kr. mere værd, og hvis disse 1000 Kr. ikke tages i Betragtning, vil vedkommende, som faar Statslaan, blive favoriseret, idet han derved kommer over den Maksimalgrænse, der er sat, derfor skal denne Kapitalværdi fradrages begge Steder. Den højtærede Minister nikker, vi er altsaa enige i det, og

saaledes er det da ogsaa blevet praktiseret. Den ærede Ordfører nikker ogsaa, men er han enig heri, kan jeg ikke se, at Ændringsforslaget har nogen væsentlig Interesse, og jeg skal da ikke omtale det videre.

De Ændringsforslag, der er stillede af det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard), kan jeg ikke anbefale, de betyder efter min Mening en Forringelse af Lovforslaget og ogsaa en Forringelse sammenlignet med den bestaaende Lov.

Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Renten, men kun sige, at naar vi ikke har kunnet gaa med til Ændringsforslaget om at nedsætte Renten, er det ikke, fordi vi ikke ønsker, at Husmændene skal have saa billige Laan som muligt, men fordi vi under Hensyn til Pengemarkedets nuværende Stilling og under Hensyn til, at Renten er gaaet op, har anset det for forsvarligt, at Renten her bliver sat 1 Procent op, det er den jo ogsaa blevet paa andre Omraader, f. Eks. for Fiskerilaan. Jeg skal ogsaa minde om, at der i Fjor paa Foranledning af Husmandskreditforeningerne fremkom et Lovforslag her i Tinget, som gik ud paa at forhøje Renten til $4\frac{1}{2}$ pCt. Det var Husmændene selv, som androg herom, saa det viser, at Husmændene ikke er saa meget forskrækkede ved at skulle svare en noget højere Rente, naar de blot kan faa det saaledes, at deres Husmandsbrug kan svare sig, og naar blot de kan faa et ordentligt Husmandsbrug oprettet af en saadan Størrelse, at det kan antages, at en Familie kan ernære sig derved.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte og anbefale de af hele Udvalget eller dets Flertal stillede Ændringsforslag.

Wenzel Neergaard: Jeg var selvfølgelig meget glad ved at høre, at det ærede Medlem, som nu havde Ordet (Ovesen), i ikke ringe Grad delte de Betæneligheder, jeg gav Udtryk, da jeg omtalte Sagen for et Øjeblik siden, navnlig med Hensyn til Lovforslagets Stilling overfor Byarbejdere. Men jeg vilde ganske vist have sat mere Pris paa, om det ærede Medlem havde vist, at han delte mine Anskuelser, ved at deltage med mig i de Betæneligheder; jeg har fremsat derom i Betænkningen, hvis det ærede Medlem altsaa havde ladet Handling følge paa Ord. Jeg kan imidlertid forstaa, at man, naar man har Betæneligheder, kan faa sig selv til at overvinde dem; men den Motivering,